

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Zastępca Przewodniczącego
Wojciech Kwaśniak

DBK/DBK 5/7113/5/1/2013/RS

Warszawa, dnia 05 czerwca 2013 r.

**Prezisi Zarządów Banków
według rozdzielnika**

Szanowni Państwo,

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego w trybie ciągłym monitoruje jakość ładu korporacyjnego w bankach działających na polskim rynku. Dotyczy to szczególnie banków, których akcje są przedmiotem obrotu na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Przejrzystość działania powinna być priorytetem dla wszystkich spółek, których akcje są przedmiotem wyżej wskazanego obrotu, a oczekiwania w tym zakresie wobec banków są podwyższone z uwagi na fakt, że są one w swojej działalności silnie uzależnione od zaufania swoich interesariuszy.

Istotnym elementem ładu korporacyjnego jest stosunek banku do akcjonariuszy mniejszościowych. Problematyka ochrony akcjonariuszy mniejszościowych jest podkreślana w prawodawstwie europejskim. Dyrektywa 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym¹ stwierdza w punkcie 3. preambuły, że „skuteczna kontrola sprawowana przez akcjonariuszy jest nieodzownym wymogiem dobrego ładu korporacyjnego i w związku z tym powinno się ją ułatwiać i promować.” Komisja Kodyfikacji Prawa Cywilnego w uzasadnieniu do nowelizacji Kodeksu spółek handlowych (Dz.U. z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, ze zm.), dalej zwanego k.s.h., implementującego ww. dyrektywę napisała: „Dyrektywa jest wprawdzie adresowana do ogółu akcjonariuszy, jednak ma za zadanie wzmocnić przede wszystkim drobnych inwestorów. Ze względu na niewielki udział kapitałowy często nie są oni zainteresowani wykonywaniem prawa głosu i pozostają pasywni. (...) Taki stan jest niebezpieczny, zarówno w spółkach o rozproszonych stosunkach

¹ Dz.Urz. UE 2007 L 184/17 z 14.07.2007

właścicielskich (nadmierną władzę zyskuje wtedy zarząd), jak w spółkach z akcjonariuszem strategicznym (wzrasta wtedy ryzyko nadużyć ze strony tego akcjonariusza).”

W świetle powyższego, banki powinny w swoich działaniach starannie uwzględniać interesy akcjonariuszy mniejszościowych, zwracając przy tym uwagę również na kwestie, które nie zostały bezpośrednio uregulowane przez przepisy prawa i kodeksy dobrych praktyk.

Na poziom zaufania jakim darzony jest bank na rynku kapitałowym w znaczącym stopniu wpływa także jakość komunikacji, zarówno z akcjonariuszami mniejszościowymi, jak i pozostałymi uczestnikami rynku kapitałowego. Powyższe obejmuje zarówno komunikację prowadzoną na bieżąco, za pomocą takich narzędzi jak strona internetowa emitenta oraz informacje przekazywane w trakcie walnych zgromadzeń akcjonariuszy, jak i w formie raportów bieżących i okresowych stanowiących należyte wypełnianie obowiązków informacyjnych zgodnie z art. 56 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych* (Dz.U. z 2009 r. Nr 185, poz.1439, ze zm.) i Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. *w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim* (Dz.U. Nr 33, poz. 259 ze zm.).

Uczestnictwo akcjonariuszy mniejszościowych lub ich przedstawicieli w walnych zgromadzeniach świadczy o ich trosce o sprawy banku, która powinna być wspierana przez jego zarząd i pracowników. Komunikacja z akcjonariuszami mniejszościowymi w trakcie walnych zgromadzeń powinna stanowić istotny element relacji banku z inwestorami, planowany i wykonywany z poziomem staranności właściwym dla profesjonalnego uczestnika rynku giełdowego. Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że wypełnianie przez banki powyższych obowiązków informacyjnych nie może naruszać zasad dotyczących przekazywania informacji poufnych, wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych*.

Bank powinien działać na rzecz ułatwienia uczestnictwa akcjonariuszy, w tym mniejszościowych, w walnych zgromadzeniach. Wspomniana powyżej Dyrektywa 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 11 lipca 2007 r. została zaimplementowana w polskim porządku prawnym poprzez odpowiednią zmianę Kodeksu spółek handlowych. Dodany wówczas artykuł Art. 406⁵ przewiduje w §1, że statut banku może dopuszczać udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Mimo że powyższy przepis wszedł w życie 3 sierpnia 2009 r., jedynie dwa banki notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA umożliwiają akcjonariuszom korzystanie z tej formy komunikacji. Ponadto należy zauważyć, że zapisy zawarte w dokumencie *Dobre Praktyki Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych* są bardziej kategoryczne niż stwierdzenia ustawowe w kwestii działania na rzecz lepszej komunikacji

z akcjonariuszami mniejszościowymi. Powyższy dokument w rekomendacji I.12 zawiera wyraźne stwierdzenie, że spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na transmisji obrad walnego zgromadzenia i dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad. Banki powinny uwzględnić w swojej strategii relacji inwestorskich starania na rzecz zaangażowania akcjonariuszy mniejszościowych.

Banki powinny z należytą starannością stosować się do wszelkich wymogów w zakresie przekazywania informacji akcjonariuszom, w tym mniejszościowym, i innym uczestnikom rynku kapitałowego, zarówno tych wynikających z przepisów prawa, jak i z obowiązujących je standardów i dobrych praktyk. Banki powinny szeroko interpretować wiążące je wymogi, uwzględniając przy tym cele poszczególnych przepisów, tak aby przejrzystość ich działania stała na wysokim poziomie.

Szczególną uwagę należy poświęcić udzielaniu akcjonariuszom odpowiedzi na ich pytania zadawane w trakcie walnych zgromadzeń. Zgodnie z art. 428 k.s.h., zarząd jest obowiązany do udzielenia akcjonariuszowi na jego żądanie informacji dotyczących spółki, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad. Przepisy dopuszczają odmowę udzielenia odpowiedzi jedynie w szczególnych przypadkach wskazanych w art. 428 §2 i 3 k.s.h. Odpowiedzi zaś powinny być w miarę możliwości szczegółowe, konkretne i precyzyjne. Zarząd banku powinien należycie przygotować się do walnego zgromadzenia, tak aby był w stanie na bieżąco wyjaśniać wątpliwości akcjonariuszy.

Co do zasady, odpowiedzi należy udzielić w trakcie walnego zgromadzenia. Udzielenie odpowiedzi na piśmie poza walnym zgromadzeniem jest dopuszczalne jedynie w przypadku gdy przemawiają za tym ważne powody, na przykład konieczność pozyskania dodatkowych danych, które nie są dostępne w trakcie walnego zgromadzenia. Zarząd w żadnym wypadku nie powinien nadużywać takiej możliwości, podejmując starania by udzielać odpowiedzi na bieżąco w trakcie posiedzenia. Zarząd musi każdorazowo zapoznać się z treścią zadanego pytania i dopiero wówczas zdecydować, czy udzielenie odpowiedzi na bieżąco jest możliwe. Wskazane jest także poinformowanie akcjonariuszy mniejszościowych o przyczynach ewentualnego opóźnienia odpowiedzi na ich pytania. Niedopuszczalne jest przesądzenie z góry, że w trakcie walnego zgromadzenia nie będą udzielane odpowiedzi na pytania jego uczestników.

Należy wziąć pod uwagę fakt, że odmowa udzielenia odpowiedzi na pytanie akcjonariusza może stworzyć wrażenie nieprzejrzystości działań banku lub nawet, w skrajnych przypadkach, niekompetencji lub nieprzygotowania członków zarządu. Umiejętność udzielenia odpowiedzi na pytanie w trakcie walnego zgromadzenia może być jednocześnie odbierana jako świadcząca o wysokim poziomie profesjonalizmu i dobrej znajomości banku przez członków zarządu.

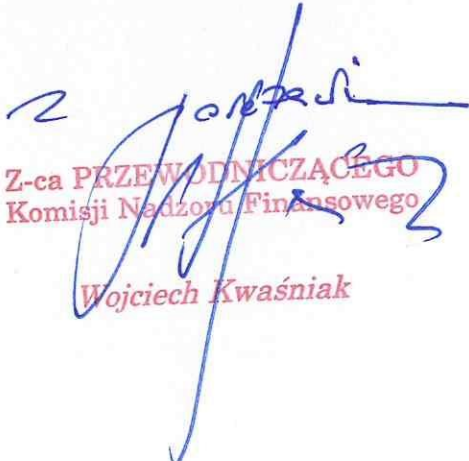
Członkowie zarządu powinni rozważyć udzielenie w trakcie walnego zgromadzenia przynajmniej częściowych odpowiedzi na pytania akcjonariuszy. Mogą one zostać w późniejszym terminie rozwinięte w formie pisemnej, po uzyskaniu koniecznych dodatkowych informacji.

Ewentualne odniesienia do zawartości sprawozdania finansowego w odpowiedziach na pytania akcjonariuszy powinny być szczegółowe i precyzyjne – zarząd nie może poprzestać na wskazaniu, że informacja znajduje się w sprawozdaniu finansowym, pozostawiając jej odnalezienie lub interpretację akcjonariuszowi. Odesłanie do sprawozdania finansowego może być niekiedy odbierane jako próba uniknięcia odpowiedzi na trudne pytanie. Zarząd banku powinien dysponować szczegółową wiedzą na temat układu i zawartości sprawozdania finansowego, umożliwiającą wskazanie miejsca, w którym znajdują się poszukiwane informacje, oraz wyjaśnienie ich związku z zadaniem pytaniem.

W razie wystąpienia istotnych okoliczności, które zmuszają do udzielenia odpowiedzi na pytania akcjonariuszy w formie pisemnej po walnym zgromadzeniu, zarząd powinien dopilnować dotrzymania terminu wynikającego z przepisów k.s.h. (nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia żądania podczas walnego zgromadzenia). Zarząd powinien także monitorować spełnienie pozostałych obowiązków kodeksowych, takich jak publikacja odpowiedzi na pytania akcjonariuszy na stronie internetowej banku. Jednocześnie należy wskazać na obowiązek publikowania informacji w formie raportu bieżącego na podstawie art. 56 ustawy *o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych* w związku z §38 ust. 1 pkt 12 Rozporządzenia *w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim*.

Istotnym elementem komunikacji banku z uczestnikami rynku są także informacje cyklicznie ogłaszane na podstawie art. 111a ustawy Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 1376, ze zm.). Banki powinny zwrócić uwagę na rzetelność, dostępność i przejrzystość publikowanych danych, tak aby przyczyniały się one do lepszego zrozumienia ich działalności przez inwestorów i konsumentów.

Przekazując powyższe, oczekuję, że banki podejmą stosowne działania mające na celu uwzględnienie przedmiotowych uwag w relacjach inwestorskich, co powinno przyczynić się do zwiększenia zaufania do banków jako uczestników rynku kapitałowego oraz pogłębić przejrzystość prowadzonej przez nie działalności.

Z-ca PRZEWODNICZĄCEGO
Komisji Nadzoru Finansowego
Wojciech Kwaśniak